

8. Sınıf Kùltürü ve Ahlak Bilgisi 1. Ünite

Hazırlayanlar: Hatice Aydın & Egemen Dođan

Kader İnancı

Tanım ve Kavramlar Hakkında

Kader

Kader, evrendeki her şeyin **takdir ve denge** içerisinde gerçekleşmesini ifade eder. Allah'ın sonsuz ilmi ile her şeyin planlandığını ve bir düzen içinde olduğunu belirtir.

Kaza

Kaza, Allah'ın dilediği şekilde **hükmetmesi ve yaratması** anlamına gelir. Kaza, kaderin uygulama aşamasıdır ve varlıkların hayata geçiş sürecini kapsar.

Evrendeki Yasalar

Allah'ın evrende koyduđu yasalar

Fiziksel Yasalar

Fiziksel yasalar, madde ve enerjinin davranışlarını belirleyen kurallardır. Bu yasalar, evrende düzen sağlamak için gereklidir ve doğa olaylarını anlamamıza yardımcı olur.

Biyolojik Yasalar

Biyolojik yasalar, canlıların yaşam süreçlerini düzenler. Doğum, büyüme, üreme ve ölüm gibi olaylar bu yasalar çerçevesinde gerçekleşir, doğanın dengesini korur.

Toplumsal Yasalar

Toplumsal yasalar, insanların davranışlarını etkileyen kurallardır. Adalet, ahlak ve toplum içindeki etkileşimler gibi konular, bu yasaların önemli parçalarıdır.

Fiziksel Yasalar

Madde ve enerjinin doğası hakkında

Oluşum ve Değişim

Madde ve enerji, evrendeki her şeyin temel bileşenleridir. **Oluşumları ve değişimleri**, doğal yasalar tarafından belirlenir.

Kanıt ve Gözlem

Fiziksel yasalar, deneysel kanıt ve gözlemle desteklenir. **Bilimsel araştırmalarla**, bu yasaların doğruluğu kanıtlanmıştır.

Örnekler

Yer çekimi, suyun kaynaması ve gece-gündüz oluşumu gibi fenomenler, fiziksel yasaların örnekleridir. **Bu olaylar**, düzenli ve öngörülebilir bir şekilde gerçekleşir.

Biyolojik Yasalar

Canlıların doğum, ölüm ve gelişimi

Doğum

Doğum, bir canlının hayata başlangıcıdır. Bu süreç, Allah'ın iradesiyle gerçekleşir ve her bireyin kendine özgü bir yaşam yolculuğu başlamış olur.

Ölüm

Ölüm, yaşamın sona erdiği andır. Bu, bireyin dünya hayatındaki yolculuğunun tamamlandığı ve ahiret hayatına geçiş yaptığı önemli bir dönemdir.

Üreme

Üreme, canlıların nesillerini devam ettirmek için gerçekleştirdikleri bir süreçtir. Bu, Allah'ın yaratma kudretinin bir göstergesidir ve yaşam döngüsünün temelini oluşturur.

Toplumsal Yasalar

İnsan davranışları ve sosyal etkiler

Adalet

Adalet, toplumda huzuru sağlamak için gereken bir **temeldir**. Adaletin sağlanması, bireylerin haklarının korunmasına ve sosyal dengenin devamına yardımcı olur.

Savaşlar

Savaşlar, sosyal yapının **bozulmasına** yol açan karmaşık olaylardır. İnsanların hayatlarını, kültürel varlıklarını ve toplumsal düzenlerini olumsuz etkilerler.

Göçler

Göçler, bireylerin daha iyi yaşam koşulları arayışında **yola çıktıkları** önemli bir sosyal olgudur. Bu durum, hem bireyler hem de toplumlar üzerinde kalıcı etkiler bırakabilir.

İnsanın İradesi ve Kader

Külli ve Cüz'i irade arasındaki farklar

İrade

İrade, Allah'ın dilemesi ve dilediğini yapmasıdır; bu, insanların kendi seçimleri üzerinde sınırlı bir kontrol sahibi olmalarını sağlar ve insan iradesinin önemini vurgular.

Külli İrade

Külli irade, Allah'ın sınırsız iradesidir; doğum ve ölüm gibi evrensel olaylar onun kontrolündedir ve bu irade, her şeyin yaratılışını kapsamaktadır.

Cüz'i İrade

Cüz'i irade, insanların sınırlı iradesidir; bu, ibadet, seçim ve günlük yaşamda elde edilen kararlarda kişisel sorumluluğu ve irade gücünü temsil eder.

KADER İLE İLGİLİ KAVRAMLAR

Ecel ve Ömür

Hayatın sona erdiği an ve süresi

Ecel

Ecel, hayatın sona erdiği anı ifade eder; bu, kişinin yaşam süresinin **sona erdiği** noktadır ve her insanın eceli, Allah tarafından belirlenmiştir.

Ömür

Ömür, bir insanın dünya hayatı süresidir; bu süre, insanın yaşadığı **deneyim ve gelişmelerle** dolu olan bir süreçtir ve her birey için farklıdır.

Ayetler

“Her nefis ölümü tadacaktır.” (Ankebut 57) ayeti, ecelin kaçınılmaz olduğunu vurgularken, “Güneş ve Ay belirlenmiş süreye kadar hareket eder.” (Fatır 13) ayeti, her şeyin bir zamanı olduğuna dikkat çeker.

Emek ve Rızık

Beden gücü ve Allah'ın nimetleri

Emek

Emek, hem beden hem de zihin gücüyle yapılan bir çalışmadır. İnsanlar, hayatlarını sürdürebilmek için bu çalışmayı sürdürmelidirler.

Rızık

Rızık, Allah'ın kullarına verdiği nimetlerdir. Bu nimetler, insanların ihtiyaçlarını karşılamak için gereklidir ve her birinin kendi kıymeti vardır.

Peygamberler

Peygamberler, farklı mesleklerle toplumlarına hizmet etmişlerdir. Örneğin, Hz. Adem çiftçi, Hz. Davud demirci olarak çalışmıştır. Bu, emekle rızık arasındaki ilişkiyi gösterir.

Tevekkül

Güven ve sonuç beklemek

Tanım

Tevekkül, Allah'a güvenmek ve O'ndan **sonuç beklemek** anlamına gelir. Bu, insanın kendi iradesinin ötesinde bir teslimiyet ve güven ilişkisini ifade eder.

Önem

Tevekkül, bireyin yaşamında önemli bir rol oynar. **Zorluklarla karşılaştığında** kişinin sabrını artırır ve manevi bir destek sağlar.

Uygulama

Günlük hayatta tevekkül, her türlü işte Allah'a güvenerek hareket etmek ve sonuçları O'na bırakmak olarak ifade edilir. Bu, kişiyi rahatlatır ve huzur getirir.

Başarı ve Başarısızlık

İrade ve Seçim Üzerine Düşünceler

İnsan İradesi

İnsan, hayatındaki seçimlerle kendi kaderini şekillendirir. **Özgür irade** sayesinde, doğru kararlar alarak hayatta ilerleme kaydedebiliriz.

Başarısızlık

Başarısızlık, her bireyin karşılaşılabileceği bir durumdur. **Pes etmemek**, başarısızlıktan ders alarak daha güçlü bir şekilde geri dönmek önemlidir.

Azim

Peygamberlerin azmi, zorluklar karşısında yılmadan mücadele etmelerini sağlar. **İnanmak ve çabalamak**, başarıya ulaşmanın anahtarıdır.

Sağlık ve Hastalık

Allah'ın nimeti ve sabır gerekliliği

Sağlık

Sağlık, **Allah'ın bir nimeti** olarak kabul edilir. İnsanlar bu nimeti değerlendirirken, sağlıklı bir yaşam sürdürmek için gerekli olan tüm önlemleri almalıdırlar.

Hastalık

Hastalık, yaşamın bir parçasıdır ve her insan bu durumu bir şekilde deneyimler. Hastalık anında, dua etmek ve sabır göstermek önemlidir.

Dua

Dua, hastalık sırasında **manevi bir destek** sağlar. İnsanlar, sağlıkları için Allah'a yalvararak, kendilerini güçlendirmeli ve umutlarını kaybetmemelidir.

Kaderle İlgili Yanlış İfadeler

Kaderle ilgili yanlış söylemlerden kaçının

Kader Mahkumu

“Kader mahkumu” ifadesi, bireylerin kendi iradeleriyle hiçbir şey yapamayacaklarını **vurgular**. Bu, sorumluluktan kaçma anlamına gelir ve yanlıştır.

Kara Bahtım

“Kara bahtım” ifadesi, olumsuzlukları kaderle ilişkilendirir. Bu yaklaşım, kişinin kendi eylemlerinin sonuçlarını göz ardı etmesine neden olur.

Kader Utansın

“Kader utansın” ifadesi, kaderi kötü bir şekilde suçlar. Bu, kişinin kendi yaşamında karşılaştığı zorluklardan sorumlu olmadığını düşünmesine yol açar.

BİR PEYGAMBER TANIYORUM HZ. MUSA

Hız. Musa, Hız. Yusuf ile Mısır'a giden İsrailoğullarına mensuptur. Hız. Musa, Mısır'da dünyaya gelmiştir. Dönemin kralı şehirdeki erkek çocukları öldürölmesii emretmesi üzerine annesi Hız. Musa'yı bir sepete koyarak nehre bırakmıştır. Sepet Firavun'un sarayının önünde durmuş, sepeti gören Firavun'un karsı sepetteki çocuğu alarak evlat edinmiştir. Hız. Musa, Firavun'un sarayıda büyümüş ve eğitim almıştır.

Hız. Musa bir gün şehrin dışında kavga eden iki kişiye müdehale etmek isterken birisinin ölümüne sebep olmuştur. Kendilerine zarar vereceklerinden korkarak şehirden ayrılmış doğu yönüne doğru gitmiştir. Medyen şehrine geldiğinde Hız. Şuayb ile tanışmış, burada 10 yıl kadar Hız. Şuayb'in hizmetini görmüş ve kızlarından birisi ile evlenmiştir.

Hz. Musa, Medyen’de olduğu dönemde peygamberlik tebliğ edilmiştir. Allah tarafında kendisine tekrardan Mısır’a dönerek başta Firavun olmak üzere kendi kavmini Allah’a inanmaya davet etmekle emrolunmuştur. Hz. Musa tekrar Mısır’a gelerek Allah’ın emrini yerine getirmeye çalışmıştır. Firavun, Hz. Musa’nın davetini kabul etmemiş onun bir sihirbaz olduğunu söylemiştir. Hz. Musa, bir süre kavmini Allah’a inanmaya davetle uğraşmıştır. Bu süreçte Hz. Musa’ya ve ona inananlara karşı baskılar artmıştır. Allah Hz. Musa’ya kendisine inananlarla şehirden çıkmasını emretmiştir. Hz. Musa ve ona inananlarla Nil nehrinin kenarına geldiklerine Firavun ve adamları onları öldürmek için peşinden gelmiştir.

Allah Hz. Musa’ya asasını yere vurmasını emretmiştir. Hz. Musa asasını yere vurmasıyla nehir ikiye ayrılmış Hz. Musa ve ona inananlar açılan boşluktan karşıya geçip kurtulmuştur. Firavun ve adamları açılan boşluktan geçerken boğularak ölmüştür. Hz. Musa ve ona inananlar Filistin topraklarına gelmeden bir yerde konaklamışlardır. Bu esnada Hz. Musa Tur dağına çıkarak Allah ile bizzat görüşerek “on emir” olarak bilinen vahyi almıştır. Hz. Musa daha sonra Filistin topraklarına ulaşamadan vefat etmiştir.

Ayete'l Kürsi ve Anlamı

Ayete'l Kürsi, Allah'ın yüceliğini ve kudretini vurgulayan, koruyucu bir ayettir. Bu ayet, inananların güven içinde olmasını ve Allah'a olan bağlılıklarını pekiştirmektedir. Bakara suresinin 255. ayetidir. İçinde "kürsi" kelimesi geçtiği için bu ayete "Ayete'l-Kürsi" denilmiştir. Bu ayet, Allah'ın (c.c.) yüce sıfatlarını ve eşsiz kudretini anlatmaktadır. Allah'tan başka ilah olmadığı, varlığın idaresinin O'nun elinde olduğu, O'nun her şeyi bildiği ve her şeye gücünün yettiği, bu ayette vurgulanan diğer hususlardır.

Okunuşu

Bismillahirrahmanirrahim

Allahü lâ ilâhe illâ hüvel hayyül kayyûm. Lâ te'huzühû sinetün ve lâ nevm. Lehû mâ fissemâvâti ve mâ fil ard. Men zellezî yeşfeu indehû illâ bi iznih. Ya'lemü mâ beyne eydîhim ve mâ halfehüm. Ve lâ yuhîtüne bi şey'in min ilmihî illâ bimâ şâe. Vesia kürsiyyühüs semâvâti vel ard. Ve lâ yeûdühü hıfzuhümâ. Ve hüvel alıyyül azîm.

Anlamı

Allah'tan başka hiçbir ilah yoktur. O daima diridir, bütün varlığın idaresini yürütendir. Onu ne uyuklama tutar, ne de uyku. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur. İzni olmadan huzurunda şefaath edecek olan kimdir? O, kullarının önlerinde ve arkalarında ne varsa hepsini bilir. Onlar ise O'nun dilediği kadarından başka ilminden hiçbir şey kavrayamazlar. O'nun sonsuz kudreti gökleri ve yeri kaplar. Onları görüp gözetmek O'na ağır gelmez. Gerçekten yüce ve büyük olan yalnızca O'dur.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

• اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ

وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ

مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ

إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ

حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ •

Bizi dinlediğiniz için teşekkür ederiz.

İletişim Bilgileri

Wep Sitesi

<https://ogrennetakademi.com/>

Sosyal Medya (Instagram)

ogrennet_akademi

